

vodili in vzdrževali redovniki, odnosno ljudstvo s prostovoljnimi prispevki. Državo te šole niso stale niti pare. Tako je v Barceloni, nič drugače ni v ostali Španiji. To je dokaz, kaj je cilj svobodomiselnih prosvetnih politik: svobodomiselnih prosvetnih monopol ne služi razširjanju ljudske prosvete, marveč razkristjanjenju naroda in njegovega življenja.

*

Marija Snežna. Prosvetno društvo pri Mariji Snežni priredi na Malo gospojnico dne 8. septembra t. l., popoldne po večernicah v društveni dvorani »Materinsko proslavo«. Na sporedu je govor, deklamacije, petje in lepa, poučna igra »Za srečo«. Vsi prav iskreno vabljani! Bog živi!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Zarja« priredi na praznik dne 8. t. m. v dvorani Narodnega doma popoldne po večernicah ob treh velezanimivo, ganljivo zgodovinsko žaloigro »Črni križ pri Hrastovcu«.

Frankolovo. Katoliško prosvetno društvo »Slomšek« je dobilo dovoljenje za zopetno delovanje. Kako bomo Slomškarji na Frankolovem delali? Dne 23. avgusta je nebo prav pošteno krstilo vse udeležence sestanka v društvenem domu. Kljub plohi se je nabralo toliko ljudi, da je dvorana bila skoraj polna. Ob tej priliki je nastopil tudi naš pevski

zbor, ki je zapel nekaj lepih pesmi. Ob splošnem zanimanju je pa govoril g. dr. Kajetan Gantar o pomenu prosvetnega dela. Na tem sestanku je postavila naša mladina temelj svojemu delovanju v bodočnosti. Sedaj že delujemo v sledečih odsekih: pevski, godbeni in tiskovni. V pripravi so pa fantovski, dekliški in dramatični odsek. Potem se bo začelo prijetno tekmovanje med seboj. Dne 13. avgusta je bil izlet našega društva k blagoslovitvi kapelice v Lipi, kjer je na priprošnjo Marije in Slomškega zopet pritekla voda, in to po presledku 18 mesecev. Dne 3. septembra je zopet prišel naš govornik g. dr. Gantar in je govoril o kmečkih puntih med Slovenci. Nastopili so tudi ob tej priliki naši vrli godci pod vodstvom g. Krofliča. Kdor hoče videti in okusiti delo in moč naše mladine, naj stopi med nas mladino! Po potu katoliške prosvete le krepko aprej!

Pišec. »Umrl je mož! Ne, ni umrl! V nesmrtnih delih mož živi!« Da! Resnične so te pesnikove besede. In 13. septembra t. l. poteče že 10 let, kar smo položili v grob ostanke nepozabnega našega rojaka profesorja in znanstvenika g. Maksa Pieteršnika. Kdo ne pozna njegovega slovarja, ki je na njem delal vse življenje! Da se temu možu oddolžimo, hočemo dne 17. septembra t. l. proslaviti 10letnico njegove smrti. Že danes vabimo vse na to 10letnico! Natančen program pa Vam sporočimo prihodnjič. Na svidenje!

Sv. Jernej nad Muto. Kakor je bilo naznanjeno v »Gospodarju« z dne 9. avgusta, je naredila letos Marijina družba iz Remšnika 24. avgusta izlet k Sv. Jerneju. Vsako leto priredijo take izlete iz Remšnika, enkrat fantje, drugič dekleta. Letos so si izbrali Sv. Jerneja kot svoj cilj. Pa se je tudi obhajal tokrat Jernejev god kot še menda nikoli, vsaj sedanji rod tega ne pomni. Cerkev je bila osnažena in ovenčana, da je bilo veselje: bodi zato izrečena javna zahvala dobri hiši Nagličevi in sosedom! Vreme je bilo lepo, po dežju razgled čist, zato je došlo mnogo tujcev iz Slo-

venjgradca in od drugod, tudi precej Avstrijcev je bilo tu, nekateri iz Gradca. Iz Remšnika so prišli razen g. župnika Pavliča in Marijine družbe še g. župan Jerič, občinski tajnik ter nekateri drugi. Bile so tri sv. maše, med temi dve peti, ki sta jih opravila vlč. g. Vid Pavlič in g. pater benediktinec iz Seckau-a na Štajerskem, ki nadomestuje bolnega g. župnika v Lovrencu. Mešani zbor 12 pevcev iz Remšnika pod vodstvom tamošnjega pevovodje je ubrano prepeval v cerkvi, potem na prostem narodne pesmi pod velikansko lipo, ki ima 8 m v obsegu in starost 300 do 400 let, a je še vedno zelena; takih lip je tukaj več. Najlepša med narodnimi je bila pesem: »O planine, ve moj raj!« Tudi Avstrijci so radi poslušali našo pesem. Popoldne smo šli vsi na razgled k Sv. Primožu, pri-

družil se je tudi g. pater, ki je prvič videl Dravo, doma je iz Porenja; iz Slovenjgradca sta se udeležila g. Ovčar in kapetan Smerečnik. Tudi Jernejeva nedelja se je dostojno obhajala, samo četrtkovnega petja je manjkalo.

Marenberg. V starosti 46 let je umrla Terezija Mravljak. Skoraj eno leto je trpela na raku. — Hmelj smo že obrali. Obiravcev je bilo polno: domačih in tujih, otrok in odraslih. Tujci so bili iz prevajlske in ptujske okolice ter Hrvatice iz Medjimurja. Obiravcem so plačevali po 1,75 Din brez hrane, oziroma 1,50 D in hrano za merico, eden lastnik hmeljskih nasadov pa neverjetno nizko ceno 1,25 D s pičlo hrano za merico. Lastniki hmeljskih nasadov so dobro razpoloženi, saj so bile že prve pondbe nad 50 Din za 1 kg, sedaj pa so ponudbe dosegle že 90 Din za 1 kg. Kupčij je bilo sklenjenih le malo: najnižja po 56 Din za 1 kg, večina pa čaka, ker pravijo časopisna poročila, da so cene hmelju čvrste. — Ustanovili so se trije samostojni carinski oddelki, in sicer na Remšniku, Radlu in v Bistriški grahi pod Pernicami, da ne bo treba tihotapcev goniti z meje v Marenberg. Iz Marenberga odideta dva finančna stražnika na Remšnik in trije na Radel.

Ranče. V Domadenikovo hišo se je v preteklem tednu že v drugič prikradla bela žena smrt. V mesecu marcu smo pokopali mater v častiljivi starosti 87 let. Hitro za njo pa je sledil sin Franc v starosti 53 let. Bil je vzoren krščanski gospodar, brat dveh županov in naročen na »Slovenskega gospodarja« že 20 let. Neozdravljiva pljučnica mu je pretrgala nit življenja v enem tednu. Med boleznijo je bil spreviden s sv. zakramenti. Pogreb pokojnega se je vršil dne 21. avgusta v Slivnico. Ob spremstvu dveh gg. duhovnikov se je pomikal žalni sprevod po zelenem Pohorju na mirodvor. Pogreba so se udeležili sorodniki, znanci in prijatelji, ki so se ga spominjali

Modne liste,

liste za ročna dela vseh vrst, kupujte in naročajte v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru: Koroška cesta 5 — Aleksandrova cesta 6 — Kralja Petra trg 4.

okolico. Vedno sem bil dvorni upravitelj v imenitnih hišah, sedaj pa sedim v tejle koči. To delam gospodu Hubertu na ljubo, ki me je prosil, naj ga ne zapustim.«

»No, saj se vam dobro godi tukaj!«

»Dobro? Moj Bog! Navajen sem čisto kaj drugega. No, večno to tukaj ne bo trajalo! Gospod Hubert ima svoje dobre lastnosti, zato ga nočem zapustiti. Toda če se ne bo odločil, da se vrne v glavno mesto, moram napraviti konec; meni je treba velikomestnega zraka.«

Dekle je vzdihnilo. Tim je nadaljeval:

»In vi, gospodična — kako pa vam je pravzaprav ime?«

»Bianka!«

»Oh — Bianka je lepo ime — to blagoglasje v imenu — prekrasno! Torej, gospodična Bianka, kakor hitro bom zopet v glavnem mestu, tedaj vas bom napeljal. Gotovo bi radi v velikem mestu?«

»Saj sem bila že tam!«

»V velikem mestu ste že bili, gospodična Bianka?«

»Da — dve leti. Potem sem pa morala k tistim — tistim ljudem nazaj.«

»Ali so to — saj nočem — oprostite — saj nočem biti brezobziren; toda, ali so to vaši sorodniki?«

»Ne vem,« je rekla kljubovalno; »morebiti sta cigana in sta me kje ukradla.«

»Hm,« je odgovoril Tim. »Hm! Da bi vam bila res v sorodu, tega si ne morem misliti. Videti ste — videti ste kar nekako aristokratični. Da, res! Ti lični binclji na primer; mislim namreč vaše členke na nogi. Poglejte, gospodična Bianka, jaz razumem to: ozki členki in majhne roke so vselej znamenje plemenitega plemena. In poleg tega ta srčkano majhna usta, ki —«

»Bianka!«

Čez dvorišče je zadonel besen klic. Na cesti, pred mojo vrtno ograjo, je obstal voz, na visokem kozlu pa se je dvignil mlad fant in je požugal s pestjo.

»Bianka — takoj mi pridi sem!«

»Kdo pa je to?« je vprašal Tim.

daleč, odgovori: »S kom pravzaprav govorite?« Posebno jo sill v obup ona lutka na zofi, ki prične na lepem kričati ter zmerjati. Žena pripoveduje sodniku: »Lepega dne sem odmašila steklenico pive in iz steklenke mi je buknil trikratni »živijo!« — »Ločitev je dovoljena,« je razsodil sodnik. »Svetoval bi vam pa, če si boste zbrali po ameriški navadi drugega moža, nikar se ne poročite z govornikom iz trebuha, je še posvaril nesrečno ženko g. sodnik, predno je ostavila sodno dvorano.

Avtomobili kot gledališke lože.

Mesto Camden v severnoameriški državi

kot krepkega moža, nikoli v brezdelju. Zaprta žena in šest nepreskrbljenih otrok. Naj v miru počiva!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Naše prostov. gasilno društvo je izgubilo že dva člana in to: g. A. Rozmana in g. Ivana Horvata, čevljarja, občinskega slugo in preglednika mesa. Nena doma je umrl g. Horvat v nedeljo dne 27. avgusta ob 10. uri ponoči. Rajnima svetila večna luč!

Središče ob Dravi. Letošnja jesen nas ni obdarovala z obilnim sadjem, zato pa je tem večje povpraševanje za njim. Srečni oni, ki imajo kaj jabolk za oddajo, da tako pridejo vsaj do nekaj dinarjev. Kupci letajo od sadonosnika do sadonosnika in pobirajo vse, kar je kolikaj zrelo in porabno. Boljše sorte pridejo 1 kg do 2.50 Din. — Kapelico je dal postaviti posestnik Brumen iz Salovec na čast presv. Srcu Jezusovemu ter tako izpolnil obljubo, storjeno v vojni, če se srečno povrne domov. Zaprošeno je tudi za dovoljenje, da bi se v kapelici smela vršiti služba božja.

Leskovec pri Ptujju. O smrti, kako naglo izvršuješ svoj posel letos po naši župniji! Sveži grobovi nam kličejo: »Človek, človek, kam te pot pelja.« Pred kratkim smo stali ob svežem grobu Ane Merc, rojene Topolovec. Šla je iskat pomoči k zdravniku vesela, kakor ji je bilo prirojeno, pa ni se več vrnila. Zdravnik ji je z upanjem, da ni prepozno, svetoval bolnišnico, katere se je zelo bala, in tam je njeno usmiljeno srce do vsch, ki so želeli njena pomoči, omagalo v groznih bolečinah. Vsak, ki jo je želel videti še enkrat, se je ob pogledu na njeno rakev, ko je bila pripeljana k domači cerkvi, užalostil. S cveticami, katere je rajna tako rada gojila tudi za cerkev, so dobra srca kar obsula njeno rakev. Pogreb je vodil prč. g. dekan Škamlec z g. dr. Kociperjem. Zvesta je bila Mariji kot dekle in tudi kot žena. Božje Srce, ki kraljuje v prelepi kapelici ob domu, katerega je rajna morala tako naglo zapustiti, komaj v 42. letu, Tebi so znane vse njene žrtve. Po besedah: pridite k meni trudni in obteženi, usmili se svoje služabnice! Priporočamo jo v požno molitev! Blag ji spomin!

Konjice. Srečni čas počitnic je minul, šolsko leto se začne. Treba bo zopet odpreti knjigo in začeti možgansko delo. Marsikatera

Hmelj zopet nese!

Nekaj let so sicer hmeljarji imeli skrbi, kaj bo s hmeljem, nekateri so ga kar začeli opuščati, toda zopet je prišel čas, da hmelj zelo dobro nese! Letos ponujajo zanj že prav lepe svote.

Samo dober hmelj ima dobre cene!

Kdor hoče za svoj hmelj dobiti dobre cene, mora znati s hmeljem pravilno ravnati. Posebno važno je obiranje, prebiranje in sušenje, kar se lahko vsak najbolj strokovno pouči iz knjige

»Hmeljarstvo«,

ki jo je napisal strokovnjak inž. Vinko Sadar. Naročite knjigo danes, vsaj 10-krat se vam bo že letos izplačala! Dobite jo v vsaki knjigarni. Cena ji je 50 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

glavica se bo zdramila iz počitniškega počivanja. »Po delu mir, po miru zopet delo«, tako je vse v redu. — Kaj radi se imajo naši fantje. Ob priliki cerkvenega prošenja na Prihovi na Veliki Šmaren so se fantje (ne iz prihovske župnije) pozdravili z noži. Ali ni to nekaj, kar ne spada v človeško družbo? Gotovo je vzrok temu demon alkohol, ki je že tolikim mladeničem bil v nesrečo in sramoto. — Isti dan je neki N. hudo pretepel ženo A. F. ter ji raztrgal obleko. Prizadjal ji je hude poškodbe po vsem telesu. Do prepira je došlo radi vode. Z zadevo se bavijo konjiški orožniki z vso vneto. — Gasilni dom v Tepanju bo v bližnjem času blagoslovljen. Podrobnosti bomo sporočili. — Neprestano nas strašijo razna neurja. V noči od 12. na 13. avgusta je razsajala po okolici silovita nevihta z viharjem in točo ter silnim treskanjem. Toča se precej pozna v vinogradih in na koruzi. Rabimo pohlevnega dežja, trdega pa ne. — Prosvetno društvo še ni vzpostavljeno. Zakaj ne? V takem kraju, kot so Konjice, bi ga bilo treba imeti. Od ukinitve je kraj v popolnem prosvetnem spanju. Vsak čas pričakujemo ugod-

nega poročila. — Kakor se ališi, bo naša mladina vprizorila neko igro. Smo pač radovedni, ker že od 10. februarja, ko se je tako imenitno postavil »Guzaj«, nismo videli nobene predstave. — Klopoteci so začeli brneti ter strašiti vrabce in vrane. Jesen se bliža, grozdje je začelo zoreti. Bog daj, da bi po sreči dozorelo. — Silni nalivi z neprestanim bučanjem in grmenjem so se vršili dne 21. in 22. avgusta. Kakor je razvidno, je to storilo konec dosedanji suši, ki se je že precej poznala na pridelkih. Kakor ni ostala brez škode suša, tako bo tudi deževje imelo svoje posledice: gnitje krompirja, ki ga je že letos tako malo, posebno v hribih, kjer se nahajata pod sipom samo eden do dva. To ni nikaka šala za sedanji čas. — V našem kraju se dobi »Slovenec«. Manjka pa še »Slovenski gospodar«, po katerem ljudstvo toliko povprašuje: »Se ne dobi tukaj »Slovenski gospodar«? Tega bi si še pa kupil, saj je tako lep za brat!« Pa saj jih prihaja lepo število k nam in želimo, da bi jih prihajalo še več, v dokaz, da smo Konjičani ljubitelji dobrih katoliških časnikov.

Št. Janž pri Velenju. Dne 13. avgusta je prišlo obiskat naše gasilno društvo bratsko društvo iz Družmirja z 29 člani in 9 samaritan-kami. Ob 15. uri je bila gasilna vaja pri Štajnarju in pri sosednih posestnikih. Na znamenje požara je bilo z motorno in ročno brizgalno takoj na mestu in pokazalo, kaj premore izvežbanost in disciplina. Naše društvo je spoznalo še bolj, da je dandanes, ko je toliko požarov, še prav potrebno, ker: dvakrat reši, kdor hitro reši! In pa, da nam je v gašenje požarov neobhodno potrebna če ne motorna, pa vsaj ročna brizgalna. Vaja je tudi pokazala, da je dosti vode in je v tej suši niti dve brizgalni nista izčrpali. Bratsko društvo lepo zahvalimo za tako koristen in potreben nazoren nauk, ki ga je dalo ne le nam članom, ampak še bolj tistim, ki stoje ob strani. Organizirana pomoč je dvakratna pomoč.

Bele vode. Slovesno smo proslavili dne 27. avgusta t. l. Jernejevo lepo nedeljo. Pri procesiji in cerkvenih obredih sta poleg domačega župnika g. Klasinca sodelovala g. o. Inocenc, kapucin iz Celja, in g. Presnik, župnik iz Šmihela nad Mozirjem. Popoldan po večer-nicah pa je bila slovesna blagoslovitev nove ceste v Belih vodah. Isti so med drugim pri-

New-Jersey je dobilo kino-gledišče, ki je nekaj povsem novega. Lastniki avtomobilov se peljejo z vozovi v gledišče in si lahko ogledajo razne komade iz avtomobilov. Avtomobili se lahko postavijo v sedmerih polukrogih za gledalce določene prostora. Ena rampa je višja od druge in radi tega je mogoč pogled na oder od vseh strani. Glas se razdeli po gledišču tako dobro, da je slišati zvočni film na oddaljenosti 100 m. Vsak večer se vršijo po tri predstave. Na sedmih rampah v polukrogu ima prostora 500 avtomobilov, ki se lahko udobno pripeljejo in odpeljejo.

»Oh, ta!« je rekla zmedeno. »To je — to je žagarjev tam doli. Pustite me, gospod Tim, jutri zopet pridem.«

»No, saj vendar ni vaš ženin?«

»Kaj še!«

»No, s kakšno pravico pa potem tuli čez naše dvorišče? Čakaj, tega nesramnega pobalina nasmučem!«

Dekle ga ni moglo zadržati; hitel je, spremeljan po psih, ki sta besno lajala, k plotu in zakričal:

»Čemu pa kričiš, ti ušivec, na naše dvorišče? Kako se predrzneš —«

Tlesk! mu je priletel udarec z bičem! Tim se je opotekel.

»To se ti bo utepalo — v ječo prideš —«

Nov zamah je švignil čez plot, pa ni več zadel. Psa sta tulila, stari Grčar je pritekel čez dvorišče s sekiro, dekleta pa je odfrčalo skozi vrata kakor da bi jo bil odnesel veter in je zlezlo k fantu na voz. Ta je divje mahnil po konjih in voz je odvihral po cesti.

Živa podoba! — Okameneli Tim s krvavo-

rdečo klobaso na obrazu, prestrašeni stari Grčar s sekiro v roki, obe pasji mrcini, upirajoč se s prednjimi tacami v vrata, ki sta jih hotela udreti

Končno sem se sklonil čez okno doli:

»Kaj pa se je zgodilo?«

Ko je zadonel moj glas, je dolga postava Timova oživila. Držal je roko pred levim licem in sopihal:

»Napad — milostljivi gospod! Napaden sem bil!«

»Ti?«

»Da. Mlada — mlada sorodnica gospoda Grčarja (pokazal je z roko na drvarja) je bila tu na dvorišču. Govoril sem z njo glede hrane za tegale — za gospoda Grčarja — tedaj pa se nenkrat pripelje mimo tista surovina. Razžalil je dekleta in ker sem jo hotel braniti, me je pobil na tla.«

»Na tla te je pobil?«

»Ne, na tla pač ne — toda udaril me je. Bojazljivo in zahrbtno je storil to izza plotu, ki ga je prikrival — sicer — sicer —«

Dalje sledi.